

Utbildningsnämnden

Nämndplan med budget 2018-2021

Innehåll

1	Nämndens uppdrag	3
2	Sammanfattning	4
3	Visionen - Lätt att leva	6
4	Inriktningsdokument	8
5	Strategiska målsättningar	10
5.1	Social hållbarhet och jämlika livsvillkor	10
5.1.1	<i>Lust att lära</i>	10
5.1.2	<i>Sysselsättning för alla</i>	15
5.1.3	<i>Medskapande invånare</i>	15
5.1.4	<i>Hållbart samhälle</i>	15
5.2	Ekologisk hållbarhet	16
5.2.1	<i>Hållbar konsumtion och produktion</i>	16
5.3	Ekonomisk hållbarhet	16
5.3.1	<i>Balanserad befolkningstillväxt</i>	16
5.4	Processer - Göra rätt saker, göra dem rätt, i rätt tid och på rätt nivå	16
5.4.1	<i>Underlätta människors vardag</i>	16
5.4.2	<i>Tydlig lednings- och styrningsprocess</i>	16
5.5	Hållbart arbetsliv	16
5.5.1	<i>Engagerade, stolta och medskapande medarbetare</i>	17
5.5.2	<i>Strategisk kompetensförsörjning</i>	17
6	Basverksamhet	19
6.1	Verksamhetsmätt	19
6.2	Beskrivning av basverksamhet	20
6.2.1	<i>Förskola (ålder 0-6 år)</i>	20
6.2.2	<i>Grundskola (ålder 6-16 år)</i>	20
6.2.3	<i>Elevhälsa och särskild undervisning</i>	21
6.2.4	<i>Utveckling</i>	21
6.2.5	<i>Vuxenutbildning och SFI</i>	22
7	Ekonomisk sammanfattning	23
7.1	Ekonomisk sammanställning	23
7.2	Investeringar	23
8	Personal	24
9	Fastställsedatum	25

1 Nämndens uppdrag

Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnsomsorg, grundskola, gymnasieskola och vuxenutbildningen.

Skolan utgör en av de viktigaste grundpelarna för att bygga ett demokratiskt samhälle. Skolan ska ge eleverna kunskaper och färdigheter och i samarbete med hemmen ska skolan främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarsställande samhällsmedlemmar.

Nämnden ansvarar för offentlig skolutbildning inom

- förskola
- pedagogisk omsorg
- fritidshem
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- gymnasieskola
- gymnasiesärskola
- kommunal vuxenutbildning med uppdragsutbildning och påbyggnadsutbildning
- särskild utbildning för vuxna
- utbildning i svenska för invandrare (SFI)

2 Sammanfattning

Kunder/Brukare

Utbildningsnämndens viktigaste uppgift och stora utmaning är att möta såväl befintliga som de nya kommuninvånarnas behov och förväntningar på förskolor och skolor av god kvalitet.

Utbildningsnämnden har även under 2018 Lust att lära som viktigaste strategiska målsättning. Alla barn och elever ska ha goda förutsättningar att lyckas och nå sin fulla potential. Barn och elevers lust att lära, höga förväntningar från pedagoger och höga förväntningar på sig själva är en viktig del av dessa förutsättningar.

Det är en stor utmaning att se till att de stora anpassningar som gjorts under 2017 och fortgår under 2018 inte ger negativa återverkningar på vare sig elevernas måluppfyllelse eller upplevd kvalitet.

Processer

En väl fungerande lednings- och styrningsprocess är av största vikt för att leverera god kvalitet ur ett brukarperspektiv. Att utveckla ledning och styrning av de mest centrala processerna är ett avgörande fokus för 2018.

Lokalförsörjningen är fortsatt av central vikt för sektorn och är arbetskrävande på alla nivåer. Den är både en risk och en möjlighet i det fortsatta arbetet för likvärdig utbildning av god kvalitet. Fokus bör ligga på möjligheterna och ett aktivt arbete med att få bästa möjliga utfall.

Det pedagogiska utvecklingsarbetet genom väl styrt kollegialt lärande har utvecklats i mycket positiv riktning både bland chefer och pedagoger i skola och förskola. Det innebär att det finns väl etablerade processer eller arbetsformer där det nu ger mer effekt då man fyller dem med nytt innehåll utifrån behov och identifierade utvecklingsområden.

Resurser

Den starka tillväxten i kommunen kräver en hög utbyggnadstakt av förskolor och skolor för att säkerställa att det framtida behovet tillgodoses. Utbyggnadstakten ger nya organisatoriska och ekonomiska utmaningar som kommer att kräva nya arbetssätt och en mer effektiv resursanvändning.

Det krävs ytterligare intensivt arbete för att omedelbart hamna på en hållbar kostnadsnivå och det arbetet kommer att pågå på både kort och lång sikt inom ramen för en kommungemensam plan samt en specifik plan för utbildningsnämndens del.

En del i den är att påbörja en utredning som ska stödja arbetet i att säkerställa att den ekonomiska styrningen och fördelningen genererar mesta möjliga utfall i personaltäthet. Åtgärder utifrån utredningen kommer att vidtas under 2018.

Förskolan kommer intensifiera anpassningen av antalet öppna avdelningar under året samt arbeta vidare på att optimera bemanningen på befintliga förskolor med ett större verksamhetsperspektiv.

Personalen är den viktigaste resursen för att öka måluppfyllelsen. Sektorn ska säkerställa att alla lärare har rätt ämnesbehörighet i de ämnen som de undervisar i. Rekrytering av både förskollärare och behöriga lärare i flera ämnen har blivit allt svårare, och därför är arbetet med att ta fram en långsiktig strategisk kompetensförsörjningsplan för verksamheten av största vikt.

Utifrån ökade sjuktal samt resultatet av medarbetarenkäten som låg något lägre än förra gången utarbetas handlingsplaner.

Ekonomi

Utbildningsnämnden har för 2018 fått ökad ram med 43,8 mkr i jämförelse från föregående år. Fördelningen bygger på de behov och kostnadsökningar som respektive verksamhetsområde har och har utgått från att alla verksamheters förhållande till nationella jämförelsetal. Nämnden kommer ha en utvecklingsreserv på 8 mkr vilket inte fanns under 2017. De interkommunala platserna inom hela sektorn prognostiseras öka med 11 mkr med höjt index och volymökningar. Lokalkostnader ökar under 2018 med 7 mkr på både grundskola och förskola. Att bland annat Maden tas i drift och en ny paviljong på Nolskolan skapar högre fasta kostnader. Att PO ökar inför

2018 medför högre kostnader på 2,7 mkr vilket är en kostnadspost som är svårt att påverka.

På respektive verksamhetsområde har det kompenserats för de ökade målgrupperna och även hänsyn tagits till de beräknade minskade intäkterna från migrationsverket. Stödfunktionen Modersmål har förstärkts med 1 mkr till sin nuvarande ram för att möta det ökade behovet av stöd. Nämnden har inför 2018 jobbat med att anpassa nuvarande organisation till en där kostnadsnivå ska vara i balans vilket får påverkan intäktssidan då det blir svårt att uppnå de mål som finns för att ansöka om bland annat lågstadiesatsningen och mindre barngrupper.

Under 2018 kommer ett intensivt arbete pågå i syfte att hitta nya effektiviseringar samt utveckla ekonomistyrningen.

3 Visionen - Lätt att leva

För att åstadkomma en förändring måste man veta i vilken riktning man ska gå. I Ale bedrevs under 2012 ett arbete som resulterade i visionen ”Ale – Lätt att leva”. Visionens syfte är att utmana hela organisationen att arbeta mot gemensamma långsiktiga mål. När 2200 medarbetare arbetar i samma riktning skapar detta en stark kraft. En vision kan gärna vara djärv och den ska skapa engagemang. Visionen ska också vara lätt att kommunicera vilket leder till att alla kan ta till sig innebörden och omsätta orden till handling. Visionen har som måltidpunkt 2025.

Verksamhetsplanen 2018 utgår från Ales vision.

I Ale är det nära till skola, arbete och sköna naturupplevelser. Det centrala läget i Götaälvdalen med närhet till Göteborgs storstadspuls är en tillgång. I Ale antar vi utmaningar med lust och energi. Vi underlättar vardagen, förädlar vår service och värnar den gemensamma livsmiljön. I Ale inspireras vi att följa våra drömmar och här är det lätt att leva.

Med visionen följer kommunens uppdrag:

Vi jobbar med glädje och engagemang för våra invånare. Tillsammans ska vi förädla våra tjänster och förenkla människors vardag. Med mod, samarbete och energi skapar vi en levande kommun för både invånare och företagare. Vi ger aleborna livskvalitet och inspiration att förverkliga sina drömmar!

Vår värdegrund som ska ligga till grund för hur vi agerar i vardagen är:

- Jämställdhet
- Jämlikhet
- Berikande mångfald

Värdegrunden kompletteras av hur vi arbetar och möter de vi arbetar för, det kallar vi för bemötandet

- Stolthet - Vi utvecklar vårt uppdrag och skapar förtroende i det personliga mötet.
- Omtanke - Vi bemöter alla med öppenhet, tillit och respekt.
- Lust - Vi arbetar med kreativitet, energi och glädje

Visionen används som grund för kommunens lednings- och styrsystem. Visionsbilden bryts ner till strategiska målsättningar som samlas i en strategikarta med tydligt och uttalat ansvar. Strategikartan har 2022 som målpunkt för att drygt halvvägs mot den tilldelade tiden för visionen tydligt flytta fram positionerna. Till varje målsättning kopplas drivande mål som mäts och analyseras regelbundet.

Visionen är också grundläggande för kommunens varumärke. Vad varumärket innebär och hur det påverkar var och ens vardag finns beskrivet i varumärkesplattformen.

4 Inriktningsdokument

Likvärdigheten minskar bland eleverna i Ale kommuns skolor. Det är en negativ utveckling och åtgärder måste vidtas för att säkra en hög kvalitet på utbildningen för alla barn, utifrån barnets och elevens unika förutsättningar. Det pedagogiska bokslutet är ett verktyg i det systematiska kvalitetsarbetet och det är av stor vikt att åtgärder och insatser tar sin utgångspunkt från bl.a. det pedagogiska bokslutet. Ett annat viktigt verktyg är den sociala kartläggningen som även den behöver ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete

Att tidiga insatser är det allra bästa är väl känt men vi behöver säkerställa att de insatser vi gör får effekt. Därför ska tydlig uppföljning och planering av tidiga insatser ske. För att säkerställa hög kvalitet och likvärdighet i bedömningarna behöver insatser göras kring bedömning för de lägre åldrarna.

Detta är ett pågående arbete som ska fortsätta under 2018

Det är inte bara elevernas lust att lära som är viktig. Lärarens lust att lära nytt är en förutsättning för att nå målen om ökade kunskapsresultat för alla elever i Ale. Mål och mätetal för kollegialt lärande tas fram under 2017 och fortbildning och implementering ska ske under 2018

Under förra året påbörjades en satsning på det pedagogiska ledarskapet, med utgångspunkt i den utvärdering som skedde 2016.

Detta är ett pågående arbete som ska fortsätta under 2018

Vi ser en positiv utveckling när det gäller resultat för våra elever vilket är mycket glädjande. Arbetet med elever som har ambitioner att nå de allra högsta betygen och resultaten är viktigt och det ska finnas strategier för hur man möter de eleverna.

Detta är ett pågående arbete som ska fortsätta under 2018

En del i begreppet Lust att lära är höga förväntningar på alla elever. I begreppet bör också elevens kunskap kring sina egna mål och vad som krävs för att nå dessa finnas med. En gemensam syn på vad höga förväntningar egentligen innebär behöver finnas, hur vet vi annars att samma höga förväntningar ställs på alla barn och elever? Definitioner, mätetal och mål ska arbetas fram.

Detta är ett pågående arbete som ska fortsätta under 2018

I skollagen står att Studie - och yrkesvägledning ska finnas tillgänglig i alla årskurser. En bra kunskap kring just studie - och yrkesval är viktigt ur många perspektiv, bland annat ekonomiska då felval i gymnasiet blir kostsamma. Även i tidig ålder behöver kunskapen kring olika yrkesval öka. Här ska samarbete med näringsliv, offentlig sektor och arbetsförmedlingen utökas.

Under 2017 blir en kommungemensam SYV-plan klar och 2018 och 2019 ska den implementeras.

För ett par år sedan påbörjades ett arbete för att förbättra den psykosociala arbetsmiljön. Det är mycket viktigt att det arbetet fortgår och att man i dialog kommer vidare i arbetet. Detta ska ske med utgångsvärde från 2017 års medarbetarenkät

Sektorn har problem med hög sjukfrånvaro vilket är problematiskt på många sätt. Intensivt arbete för att sjukfrånvaron ska fortsätta minska ska bedrivas även under 2018

I Kommunen finns god kompetens om elever med diagnoser och psykisk ohälsa men kunskapen måste spridas till fler så att alla elever blir bemötta utifrån sina förutsättningar. Under 2017 och 2018 påbörjas arbete med Specialpedagogik för lärande

Mål för och uppföljning av sarskolan tas fram under 2017. Arbetet kommer att fortgå under 2018

Vi ska säkerställa utvecklingen och utbildningen för de elever med särskilda behov som går på så kallade köpta platser, dvs är i en verksamhet med annan utförare än Ale kommun pga. att vi själva inte kan erbjuda den speciella verksamheten i egen regi

Från verksamhetsplan antagen av kommunfullmäktige (förkortad version)

Likvärdighet i bedömningar för alla årskurser säkerställer hög kvalitet därför behöver bedömningar för de lägre åldrarna utvecklas ytterligare.

Inom samtliga skolformer är det självklart att arbeta med evidensbaserade metoder och forskningsanknutet arbetssätt.

En kontinuerlig uppföljning av hur socioekonomiska tilläggsresurser används ska ske.

Elevhälsan med dess förebyggande uppdrag är en viktig byggsten och förutsättning i arbetet med likvärdighet för alla barn och elever. Ett fortsatt utvecklingsarbete inom området är prioriterat. (I varje skolenhets elevhälsoplan ska enhetens

Samarbetet mellan Introduktionsprogram (IM) och sektor ATO ska utvecklas, för att dessa elever ska undvika att hamna i ett utanförskap.

För att säkra resultatutveckling krävs också ett fortsatt riktat utvecklingsarbete både avseende det pedagogiska ledarskapet och pedagogernas eget lärande samt ett kontinuerligt och strategiskt kompetensförsörjningsarbete.

Gemensamma insatser mellan internservice och skolan ska ske för att förbättra upplevelsen av skolmältiden.

Personal inom förskola och skola är helt avgörande resurser för kvalitet, lärande, trygghet och kreativitet. Vi ska arbeta än mer målmedvetet och strukturerat med att sträva mot att vara en av de attraktivaste arbetsgivarna i regionen. Detta ska bland annat ske genom att erbjuda fler karriärmöjligheter, inte minst inom förskolan där de möjligheterna i dag är små. För att möta lärarbristen behöver nya vägar prövas.

Tid tillsammans med pedagog är det som spelar störst roll för elevens förbättrade resultatutveckling. Det faktumet är en tydlig signal om vad man som huvudman ska prioritera när man väljer bland olika insatser.

Den kraftiga tillväxten som vi nu ser, som är viktig och bra för Ale kommun, innebär stora påfrestningar inom utbildningsnämndens verksamhetsområden. Detta kräver ett nytt tänk när det gäller organisation på sektors och styrande nivåer. Kommunen måste bedriva ett effektivt och smart arbete i allt från att bygga nya lokaler och starta upp nya verksamheter till att inte tappa fart i arbetet med skolutveckling.

Genom samverkan förbättrar vi bland annat arbetet med tidiga samordnade insatser. Samverkan mellan skola och föreningsliv skapar också goda förutsättningar för reellt ungdomsinflytande på ungdomarnas initiativ och villkor samt en utveckling av föreningslivet.

5 Strategiska målsättningar

5.1 Social hållbarhet och jämlika livsvillkor

5.1.1 Lust att lära

Nuläge

Utifrån de faktorer som forskningen tagit fram där bäst effekt nås för ökad måluppfyllelse ska sektorn arbeta för att utvecklingsarbetet för våra enheter riktas mot dessa faktorer. Bland annat beskriver Hattie vikten av att eleverna ska förstå vad de ska lära sig, hur mycket de ska lära sig och hur de ska gå till väga för att uppnå sina personliga mål. Dessutom måste eleverna veta orsakerna till att de inte har uppnått målen.

Fler faktorer som sektorn behöver säkerställa är: regelbunden återkoppling, varierad undervisning, delaktighet i eget lärande. Höga förväntningar innebär att pedagogerna medverkar till att barn och elever tror på sig själv och har uthållighet. För att uppnå det måste undervisningen stimulera och utmana barn och elever på rätt nivå.

Nämndens prioriterade mål:

Genom höga förväntningar och stimulans ska alla elever utmanas att nå så långt som möjligt

En stor del av arbetet med att utveckla undervisningen sker på den lokala skolan/förskolan under ledning av chef som pedagogisk ledare. Bedömning för lärande har ett fortsatt stort fokus vilket innefattar att stimulera alla elever att nå så långt som möjligt. Alla skolors bedömningsdokument kommer att bearbetas på verksamhetsledningsnivå under året. Ett material avseende höga förväntningar är framtaget och kommer att utgöra underlag för arbetet på skolenheterna under 2018.

Inför läsåret 18/19 kommer nya läroplansskrivningar avseende digitalisering att träda i kraft. Dessa utgår från den omfattande nationella IT-strategin och innebär att både styrning, resurssättning och undervisning behöver ta ett förändrat fokus på digitalisering. En plan för sektorns första del i arbetet med detta är klar och arbetet i ledningsgrupp skola pågår enligt den.

Ytterligare central inriktning avseende utvecklingen av undervisningen syftar till att öka förmågan att möta alla elever, vilket beskrivs under uppdraget: Sektorn ska utveckla ökad kompetens att möta alla elever.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel behöriga till gymnasieskolans yrkesförberedande program ska öka. Målet för 2022 är 90 %. För 2018 är målvärdet 82 %.	78,1 %	79,9 %	82 %	90 %
Andel elever som nått målen i alla ämnen ska öka. Målet för 2022 är 82 %. För 2018 är målvärdet 75 %.	66,1 %	69,3 %	75 %	82 %
Meritvärde årskurs 9 (samtliga ämnen)	201	208,7	215	220
Andel elever i årskurs 9 som svarar positivt på frågan: Jag vet vad jag behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan	70 %	56 %	70 %	90 %
Andelen elever i årskurs 8 som känner önskan att lära sig mer ska öka. Målet för 2022 är 53 %. För 2018 är målvärdet 50 %.	47 %	43 %	50 %	53 %
Andel elever i årskurs 8 som svarar positivt på frågan: Jag vet vad jag behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan	65 %	61 %	70 %	90 %

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel elever i årskurs 5 som svarar positivt på frågan: Jag vet vad jag behöver kunna för att nå kunskapskraven i skolan	87 %	84 %	90 %	95 %

Utfallet för elevenkäten i kolumnen Tertiäl 1 avser den regiongemensamma enkäten som gjordes våren 2017.

Elevenkäten inom GR och även de nationella jämförelsefrågorna inom SKL har från och med 2017 bytts ut till samma enkät som skolinspektionen använder inför tillsyn. Även på nationell nivå är det från och med i år denna enkät som används vid jämförelser. Jämförelserna blir nu i årskurs 5 och 9 i stället för årskurs 5 och 8.

I Ale görs enkäten varje år och i alla årskurser. Några av frågorna följs upp en gång på senvåren och en gång under hösten.

Nämndens prioriterade mål:

Alla elever med problematisk frånvaro, 20% eller mer, ska finnas med i en strukturerad samverkan mellan sektorerna

En central framgångsfaktor för lärande är skolnärvaro. Det finns ett tydligt samband mellan skolfrånvaro, bristande måluppfyllelse och ökad risk för utanförskap. 1-2-3-modellen var tidigare ett tydligt kommunövergripande arbetssätt men nu ligger planer för frånvaroarbetet på varje skolenhet. Huvudmannen följer upp enheternas uppdrag att systematiskt arbeta med att öka skolnärvaron. En särskilt sårbar grupp är elever med en hög frånvaro i kombination med låg måluppfyllelse där det är en stor risk att eleven kan hamna i problematisk skolfrånvaro, så kallade hemmasittare. Huvudmannen kommer under 2018 att följa upp frånvaro per skolenhet och enheternas systematiska arbete med att öka skolnärvaro, samt dessutom följa upp andelen elever med problematisk skolfrånvaro som ingår i en strukturerad insats inom ramen för tidigt samordnade insatser (TSI). I syfte att fånga upp problematiken i ett tidigt skede kommer också mätning att ske på nivån 10% frånvaro.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel elever med frånvaro 10% eller mer, årskurs 4-6		25,8 %		
Andel elever med frånvaro 10% eller mer, årskurs 7-9		40,1 %		
Andel elever med frånvaro 20% eller mer, årskurs 4-6		5 %		
Andel elever med frånvaro 20% eller mer, årskurs 7-9		12 %		

Utfall avser vårterminen 2017

Nämndens prioriterade mål:

Likvärdiga förskolor och skolor

Likvärdigheten minskar bland eleverna i Ale kommuns skolor. Det är en negativ utveckling och åtgärder måste vidtas för att säkra en hög kvalitet på utbildningen för alla barn, utifrån barnets och elevens unika förutsättningar. Ett viktigt underlag är den sociala kartläggningen som behöver ligga till grund för fortsatt utvecklingsarbete. Det pedagogiska bokslutet är en del i det systematiska kvalitetsarbetet och det är av stor vikt att åtgärder och insatser tar sin utgångspunkt i de skilda resultatbilder och analyser som framgår där.

I syfte att öka likvärdigheten avser sektorn att utveckla och tydliggöra styrningen dels utifrån huvudmannens ansvar, dels utifrån områden där enheterna inte själva förfogar över lösningar eller resurser. Det är på enhetsnivå som den socioekonomiska resursen läggs men det är en stor utmaning att veta vilka åtgärder som ger effekt för likvärdighet. Där behöver sektorn tydligare stödja enheterna i arbetet med relevanta åtgärder utifrån forskning. Sektorn behöver också agera på huvudmannanivå med likvärdighetsperspektivet i fokus främst i år avseende planering av upptagningsområden samt fördelning av kompetens mellan enheter.

Den socioekonomiska fördelningsmodellen för förskola och skola revideras årligen i samband med budgetarbetet i syfte att ge bästa möjliga effekt, utan att skapa sådana variationer mellan budgetåren som innebär att långsiktiga åtgärder försvåras. Inför 2017 tog fördelningen för första gången utgångspunkt i resultatet från sociala kartläggningen och det arbetssättet ska utvecklas.

En årlig uppföljning av hur socioekonomiska tilläggsresurser används per enhet samt per verksamhet genomförs i oktober. Utmaningen är att hitta relevanta åtgärder för att utjämna skillnaderna i förutsättningar beroende på vilka socioekonomiska faktorer som utgör utmaningarna på varje enhet. Här ska forskning inom området följas av sektorn och styra inriktningen på åtgärder.

Nämndens prioriterade mål:

Förbättrat pedagogiskt ledarskap

Att hela tiden ha fokus på att ”vi ska bli bäst på att bli bättre” ger förutsättning för utveckling. Ett förbättrat pedagogiskt ledarskap tar sitt avstamp ur detta förhållningssätt. Det pedagogiska ledarskapet har flera dimensioner där den personliga utvecklingen är en. Men för att som pedagogisk ledare leda och fördela arbetet, driva utvecklingen framåt, skapa förutsättningar för en inkluderande och jämlik verksamhet krävs en tydligare riktning gällande uppdrag och vilka förutsättningar som ges. Här kommer sektorn att arbeta för en ökad tydlighet av vad uppdraget innebär i Ale kommun samt säkerställa att en uppdragsbeskrivning tas fram.

Under 2017 låg fokus på att utveckla det pedagogiska ledarskapet på vetenskaplig grund vilket bland annat innefattade temat Leda lärares lärande, då det genom forskning visat sig vara en avgörande ledarhandling. Detta praktiseras under läsåret 17/18 inom området digitalisering. I den nya läroplansskrivningen är det lärarnas utveckling som står i fokus men satsningen startar i rektorsgruppen på temat Leda digitalisering. Ytterligare området för året kommer att innefatta både undervisningskvaliteter att utveckla samt aspekter av skolutveckling på vetenskaplig grund.

Pedagoger i alla förskolor och skolor svarar på nedanstående påståenden från skolinspektionens enkät. Det finns fyra svarsalternativ som poängsätts från 10-0. Stämmer helt och hållet, Stämmer ganska bra, Stämmer ganska dåligt, Stämmer inte alls. Utfallet avser det sammanlagda medelvärdet av pedagogernas svar.

Frågorna har anpassats för förskolan, men här saknas ingångsvärden och målvärden på grund av att enkäten aldrig har gjorts.

Enkäten genomförs för alla skolformer i kommunen under hösten 2017 och 2018.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Rektor har god kunskap om det dagliga arbetet i skolan	7,5		8	
Rektor arbetar för att främja elevernas kunskapsutveckling	8,2		8,5	
Rektor tar ansvar för det pedagogiska arbetet på skolan	7,8		8	
Rektor ser till att utvärdering av elevernas kunskapsutveckling ligger till grund för utveckling av utbildningen	7,9		8,3	
Rektor ser till att arbetssätt förändras om eleverna inte uppnår kunskapskraven	6,9		7,3	
Rektor ser till att uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till relevanta förändringar i arbetssätt	6,7		7	
Förskolechef har god kunskap om det dagliga arbetet i förskolan				
Förskolechef arbetar för att främja barnens lärande och utveckling				

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Förskolechef tar ansvar för det pedagogiska arbetet på förskolan				
Förskolechef ser till att utvärdering av barnens lärande och utveckling ligger till grund för utvecklingen av verksamheten				
Förskolechef ser till att uppföljningen av mitt och mina kollegors arbete leder till relevanta förändringar i arbetssätt				

Uppdrag:

Sektorn ska fortsätta att utveckla kollegialt lärande på samtliga nivåer

All pedagogisk personal ska varje år delta i kollegialt lärande.

Kollegialt lärande som ger effekt bör ske i en cirkulär arbetsform där man kontinuerligt utvärderar effekterna av lärarnas nya lärdomar hos eleverna. Kollegialt lärande bör innefatta följande faktorer: expertkunskap inom valt område, fokus på effekt hos eleverna, regelbundenhet över en längre tid, ett förtroendefullt samtalsklimat samt handledarstöd.

Uppdrag:

Sektorn ska fortsätta att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet på samtliga nivåer

Avseende förskola, fritidshem och grundskola finns ett fungerande systematiskt kvalitetsarbete som fått godkänt av Skolinspektionen. Det fortsatta utvecklandet av systematiska kvalitetsarbetet inom dessa områden kommer främst att omfatta dokumentation och analys.

Under 2017 har särskilt fokus varit att definiera kvalitetsarbetet inom särskola och gymnasium. Grundsärskolans, Ale gymnasiums och huvudmannens systematiska kvalitetsarbete för respektive verksamhet identifieras under 2017. Under 2018 genomförs uppföljning och analys utifrån beslutad struktur, på enhetsnivå och huvudmannanivå och rapporteras till Utbildningsnämnd. Mått och struktur för uppföljning, analys och åtgärd beskrivs i svaret till Skolinspektionen och implementeras därefter i respektive verksamhet.

Uppdrag:

Mål för hur länge elever läser på IM ska tas fram.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel elever i år 1 på Introduktionsprogram av hela elevkullen i Ale kommun		23%		
Andel elever i år 1 på språkintröduktion av hela elevkullen i Ale kommun		4,2%		
Genomsnittligt meritvärde från grundskolan i Ale, nybörjarelever som bor i Ale på individuellt alternativ		kompletteras senare		
Genomsnittlig tid för elev på individuellt alternativ på Ale gymnasium		kompletteras senare		
Genomsnittlig tid för elev på språkintröduktion på Ale gymnasium		kompletteras senare		

Uppdrag:

Sektorn ska utveckla arbetet med bedömning och insatser i yngre åldrar

Sektorn har utvecklat arbetet med bedömning och insatser för yngre åldrar. Arbetet med implementering av bedömningsstöd samt uppföljande åtgärder har löpt på väl och under 2018 ska arbetssätt enligt nedan vara i fullt

bruk på alla enheter.

Alla elever ska bedömas enligt Skolverkets nya obligatoriska bedömningsstöd för yngre åldrar. De elever som inte når upp till gränsen ska få stöd vars effekt följs upp i ny bedömning. Utvecklingsenheten ska utgöra stöd i arbetet, dels med bedömning och stöd till pedagoger, dels med intensivundervisning av de elever som visar sig ha behov av det. Varje skolenhet samt sektorn ska redovisa den samlade bedömningen i Unikum fyra gånger per år med analyser.

Uppdrag:

Sektorn ska i samverkan med de andra sektorerna utveckla arbetet med tidiga samordnade insatser

Arbetet med tidigt samordnade insatser (TSI) pågår även om det varit stora svårigheter att organisera arbetet med Västbus och SSPF. Samverkan mellan skola och socialtjänst har under 2017 förtydligats genom bland annat delat ledarskap för Fotosyntes mellan en enhetschef från UKF och en enhetschef från ATO. För att på ett konkret sätt komma vidare i samverkan bör gemensamma mål för samverkan mellan ATO och UKF identifiera under 2018, mål som inkluderas i respektive sektors systematiska kvalitetsarbete.

Uppdrag:

Sektorn ska utveckla ökad kompetens att möta alla elever

Att möta alla elever utifrån ett inkluderande perspektiv handlar om att utveckla ett gemensamt förhållningsätt till barn/eleverna och deras lärande. Barnen/Eleverna har individuella processer kring sitt lärande men det är viktigt att dessa lärprocesser ingår i ett sammanhang och en gemenskap. Sektorn ska arbeta för att pedagogerna får ökad kunskap samt fler verktyg för att utveckla undervisning och lärande. Ett tydliggörande kring begreppen inkluderande lärmiljö, extra anpassning samt särskilt stöd krävs. Fokus behöver flyttas från individ som problembärare till anpassning av lärmiljön.

En ny utbildning finns med syfte att stärka den specialpedagogiska kompetensen generellt i skolan för alla lärare kallad Specialpedagogik för lärande. Kompetensutvecklingen är vetenskapligt förankrad och sker genom kollegialt lärande på samma sätt som Läslýftet och Matematiklyftet. Sektorn ska se till att innehållet kompletteras så att det möter inriktningen ovan avseende individuella behov. En plan för genomförande ska tas fram under läsåret 17/18. Vid rekrytering av förste lärare ska uppdraget innefatta kompetens och förmåga att arbeta i ett inkluderande perspektiv samt kunskap kring anpassningar för att möta alla elever.

Uppdrag:

Sektorn ska säkerställa likvärdigheten avseende studie- och yrkesvägledning inom skolan

En kommunal plan för studie- och yrkesvägledning har tagits fram under 2017. Planen har som mål att säkerställa att alla skolor ska ha personal med kompetens inom studie- och yrkesvägledning, särskilt för låg- och mellanstadiet. Planen kommer att implementeras under 2018.

Komvux studie- och yrkesvägledare är tillgänglig för kommunens invånare både de inskrivna i verksamheten och andra som har tankar en förändring i sin utbildningssituation

Uppdrag:

Ökad fysisk aktivitet i skolan

Fysisk aktivitet är viktigt för hälsan på flera sätt och studier visar på positiva samband mellan fysisk aktivitet och skolresultat. Skolverket beskriver vikten av att fysisk aktivitet blir en integrerad del i undervisningen. I läroplanen betonas betydelsen av att sträva efter att erbjuda alla elever daglig fysisk aktivitet inom ramen för skoldagen.

Eleverna i Ale kommun ska på olika sätt stimuleras att öka sin fysiska aktivitet. Det kan vara genom organiserad fysisk aktivitet på raster samt under lektioner och arbetspass motverka alltför mycket stillasittande genom fysiskt aktivitet med regelbundna rörelsepåuser. Fysisk aktivitet i skolan ska vara en integrerad del i lärandet.

5.1.2 Sysselsättning för alla

Uppdrag:

Förvaltningen ska under 2018 erbjuda minst 65 platser inom olika anställningsformer

I arbetet med sysselsättning för alla sker en kontinuerlig inventering av möjliga arbetsplatser inom framför allt förskola. Sektorledningen har ett tydligt uppdrag att underlätta detta arbete och sektor utbildning- och kultur och fritids administrativa chef deltar i arbetsgruppen kring sysselsättning för alla. Det medför att frågan regelbundet behandlas och att respektive verksamhetschef för den vidare ut till enheterna.

Flera enheter har skrivit avtal med Arbetsmarknadsenheten som äger frågan om villkoren för anställning och praktik. Arbetsmarknadsenheten är drivande i arbetsplatsinventeringen.

5.1.3 Medskapande invånare

I förskolan mäts delaktighet och inflytande i den gemensamma enkäten för Göteborgsregionen. Enkäten riktar sig till vårdnadshavare i förskola. För att kunna mäta vårdnadshavares upplevelse av delaktighet behöver svarsfrekvensen öka. Enkät för 2017 genomförs under höstterminen.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel vårdnadshavare i förskola som svarar på GR-enkäten	50 %		65%	80%

Uppdrag:

Invånardialog som arbetsverktyg ska införas och vara ett naturligt inslag i våra verksamheter

Utbildningsnämnden ska arbeta med invånardialog enligt den metod som är beslutad i kommunen. Kommunstyrelsen har arbetat fram en handbok för invånardialog som nu prövas i praktisk verksamhet. Därefter kommer en gemensam handbok fastställas för hela kommunen.

Utbildningsnämnden ska pröva metoden med invånardialog i samband med att nya förskolor och skolor planeras.

Uppdrag:

Utveckla Ale Kulturrum till ett aktivitetshus för alla i Ale

Genom en tydlig avgränsning mellan de allmänna ytorna och skolans del av byggnaden, som inte är avsedd för allmänheten, skapas en tydlighet och medger ökat nyttjande i form av olika kulturinslag och föreningsaktiviteter för allmänheten.

5.1.4 Hållbart samhälle

Varje termin svarar eleverna på en enkät om hur de tar sig till och från skolan.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andelen ungdomar som går och cyklar till skolan ska öka.		48 %		

Ansvar elever i årskurs 4-9 som svarar att de går eller cyklar till skolan varje dag

Uppdrag:

Sektorn ska skapa nya kontaktytor mellan barn, ungdomar och föreningslivet.

Flera av kommunens skolor har ett aktivt samarbete med föreningslivet.

Inom ramen för Fritidslyftet där all fritidspersonal träffas har föreningsutvecklare mött alla skolor (utom högstadierna) och ytterligare samverkan kommer att planeras utifrån det.

5.2 Ekologisk hållbarhet

5.2.1 Hållbar konsumtion och produktion

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
60 % av alla miljöer inom kommunala verksamheter där barn vistas ska 2022 vara giffria. 2018 är målsättningen 25 %.			25 %	60 %

5.3 Ekonomisk hållbarhet

5.3.1 Balanserad befolkningstillväxt

Uppdrag:

Bred politisk genomgång av långsiktiga finansiella mål

Arbetet leds av kommunstyrelsen med alla nämnder.

5.4 Processer - Göra rätt saker, göra dem rätt, i rätt tid och på rätt nivå

5.4.1 Underlätta människors vardag

Inom utbildningsnämndens verksamhetsområde finns i dagsläget äkta e-tjänster för barnomsorg, skolval, lärplattform och frånvaroanmälan. I dagsläget sammanlagt tio e-tjänster.

Äkta e-tjänster är direkt kopplade till verksamhetssystem och minskar administrationen samtidigt som de skapar bättre service för invånarna.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Antalet äkta e-tjänster som erbjuds invånare och andra intressenter ska öka. Målsättningen för 2022 är 120. För 2018 är målet 90.			90	120

Målvärdet avser hela kommunen

5.4.2 Tydlig lednings- och styrningsprocess

5.5 Hållbart arbetsliv

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Målet är att 85 % av kommunens anställda år 2018 ska vara heltidsanställda.	95 %	93 %	95 %	95 %
Sjuktalet 2018 ska vara lägre än sjuktalet för 2017, både korttidsfrånvaron och den totala sjukfrånvaron.	5,9 %	7,05 %	5,5 %	5 %

5.5.1 Engagerade, stolta och medskapande medarbetare

Nämndens prioriterade mål:

Den psykosociala arbetsmiljön ska förbättras

Den senaste medarbetarenkäten gjordes under våren 2017 och utgör en stor del av den psykosociala arbetsmiljöronden i kommunen. Under hösten 2017 gör alla enheter och verksamheter handlingsplaner utifrån resultatet av enkäten. Uppföljning av handlingsplanerna ska göras under 2018.

Efter en minskad sjukfrånvaro har sjuktalen åter ökat under 2017. Ett fortsatt fokus på arbetsmiljön och sjuktal är extra viktigt under 2018 då en hel del ekonomiska anpassningar kommer att behöva göras på enheterna.

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Sjukfrånvaro totalt	5,9 %	7,05 %	5,5 %	5 %

5.5.2 Strategisk kompetensförsörjning

Nämndens prioriterade mål:

Samtliga lärare i Ales kommunala skolor ska ha legitimation och undervisa med rätt ämnesbehörighet

Mått	Utfall 2016	Utfall T2 2017	Målvärde 2018	Målvärde 2022
Andel lärare i grundskolan som har legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen	86,2 %	83,3 %		
Andel elever som möter behöriga lärare årskurs 1-9 Alla ämnen sammanslagna	77,6 %	74,3 %		
Andel lärare i grundsärskolan som har legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen *Jämförelse Riket 15%		20%*		
Andel lärare på Ale gymnasium som har legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen				
Andel lärare på Komvux som har legitimation och behörighet i minst ett av sina undervisningsämnen		75%		

Den nationella bristen på förskolelärare påverkar även Ale kommun. För att säkerställa att skollagen följs samt för en professionalisering av förskolan behöver vi ta nya grepp. Ett sätt kan vara att se över personalplanering och schemaläggning på kommunens förskolor.

Uppdrag:

Plan för strategisk kompetensförsörjning inom varje sektor

Sektorn har under 2016 med stöttning av HR påbörjat en kartläggning av bristyrken och nyckelkompetens för att kunna göra en handlingsplan för strategisk kompetensförsörjning. HR-avdelningen planerar ett omtag kring arbetet med kompetensförsörjningsplanerna i kommunen, vilket innebär att sektorns kompetensförsörjningsplan försenas. Arbetet kommer att startas igen under 2018.

Uppdrag:**Minska gapet mellan nuvarande värderingar och organisationens önskade värderingar.**

Sektorledningen har under senare delen av 2017 startat ett intensivt arbete med tillit och förtroende i alla led vilket kommer att vara fortsatt fokus under 2018. En plan är under utarbetande och klar inför 2018, vilken innefattar aktiviteter på enhetsnivå.

I syfte att vidare stärka arbetet med organisationskulturen ska förankringsarbete ske i omarbetad form.

Uppdrag:**Stärka kommunens varumärke och tydligare marknadsföring.**

Att ha en utbildningsverksamhet av hög kvalitet är en viktig del i Ale kommuns varumärke. På det strategiska planet pågår arbete mot en ökad kvalitet som ska synas i jämförelser.

Under året kommer alla enheter att utveckla arbetet med varumärket.

6 Basverksamhet

6.1 Verksamhetsmått

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2016	Budget 2017	Budget 2018
Barnomsorg, barn 1-5 år	Antal barn i kommunala förskolor i Ale	1 492	1 527	1630
	varav sålda platser	3	2	2
	Antal barn i pedagogisk omsorg, kommunal i Ale	69	70	55
	Antal barn i fristående förskoleverksamhet	150	150	150
	Antal barn i kommunal verksamhet i annan kommun	12	13	13
	Summa Alebarn	1 720	1 760	1848
Grundskola Förskoleklass - årskurs 9	Elever 6-12 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, F-6	2 528	2 672	2 789
	- varav från andra kommuner	72	72	79
	Köpta platser F-6	233	214	230
	- varav Ale-elever F-6 i fristående verksamhet	208	196	212
	- varav Ale-elever F-6 i kommunal verksamhet i annan kommun	25	18	18
	Summa Ale-elever 6-12 år	2 682	2 814	2 940
	Elever 13-15 år			
	Elever i kommunala skolor i Ale, årskurs 7-9	954	962	1 041
	- varav från andra kommuner	33	33	41
	Köpta platser 7-9	175	171	160
	- varav Ale-elever 7-9 i fristående verksamhet	151	148	147
	-varav Ale-elever 7-9 i kommunal verksamhet i annan kommun	25	23	13
	Summa Ale-elever 13-15 år	1 092	1 100	1 160
Summa Ale-elever totalt	3 774	3 914	4 100	
Fritidshem	Antal barn på kommunala fritidshem i Ale	1 581	1 687	1 789
	- varav sålda platser	31	40	44
	Köpta platser	178	178	187
	- varav Alebarn på fritidshem i fristående verksamhet	167	168	180
	- varav Alebarn på fritidshem i kommunal verksamhet i annan kommun	11	10	7
	Summa Alebarn	1 759	1 825	1 932

Verksamhet	Verksamhetsmått	Utfall 2016	Budget 2017	Budget 2018
Grundsärskola	Antal barn i kommunal sarskola i Ale	31	33	33
	-varav sålda platser			0,5
	Antal integrerade sarskolelever (Ingick i raden ovan för 2015 och 2016)	11	10	6
	Köpta platser	1	1	3
	Summa Ale-elever i sarskola	42	44	41,5
Modersmålsundervisning och studiehandledning	Elever som har modersmålsundervisning	467	550	520
	Elever som har studiehandledning	119	225	120
Gymnasium	Antal elever i Ale gymnasium IM	111	110	83
	-varav elever från andra kommuner	19	15	4
	Köpta platser	1 046	1 069	1109
	Summa Ale-elever i gymnasium	1 138	1 164	1188
Gymnasiesär	Ale-elever i gymnasiesär (köpta platser)	21	26	29
Komvux	Antal på gymnasial och grundläggande nivå (omräknat till heltidsplatser)	214		Ej klara
	-varav sålda platser			
	Köpta platser			
	Antal elever på SFI*	240		Ej klara
	-varav sålda platser			
	Köpta platser SFI			

6.2 Beskrivning av basverksamhet

6.2.1 Förskola (ålder 0-6 år)

Ale kommun har 24 förskolor samt pedagogisk omsorg med 17 dagbarnvårdare. Inom verksamheten finns också en familjecentral med Öppen förskola. Förskola erbjuds inom fyra månader till alla som har rätt till och söker plats. Alla kommunens enheter har öppet 06.00-18.00 men pedagogisk omsorg kan, om kommunens kriterier är uppfyllda, erbjudas på lämplig enhet även utanför dessa tider måndag till torsdag. Förskolan i Ale har sedan nya skollagen 2010 fokuserat på att utmana barns lärande, pedagogisk dokumentation och digitala lärresurser.

Förskolan har uppdraget att lägga grunden för det livslånga lärandet. Förskolan ska stimulera barns utveckling och lärande samt erbjuda en trygg omsorg. Leken är viktig för varje barns utveckling och lärande och ska därför medvetet användas för att lustfyllt stimulera fantasi, inlevelse, kommunikation och förmåga till symboliskt tänkande samt förmåga att samarbeta och lösa problem. Verksamheten ska utgå från barnens erfarenheter, intressen, motivation och drivkraft att söka kunskap och de ska därför vara delaktiga och ha inflytande över miljöns utformning och planeringen av verksamheten.

6.2.2 Grundskola (ålder 6-16 år)

Den obligatoriska verksamheten inom nämndens ansvar består av grundskola, grundsärskola. Ale kommun har 12 grundskolor och en grundsärskola. Dessutom har nämnden inom detta verksamhetsområde ansvar för förskoleklass och skolbarnsomsorg.

Det finns ett antal huvudsyften med utbildningen i grundskolan:

Barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska främja alla elevers lust att lära.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för mänskliga rättigheter och demokratiska värderingar.

Utbildningen ska ta hänsyn till barns och elevers olika behov, där de ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt.

Utbildningen syftar till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarsfulla individer.

Förskoleklassens utbildning utgår ifrån en helhetssyn på eleverna och förbereda dem för grundskolan.

Grundskolan syftar dessutom särskilt till att förbereda eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Skolbarnsomsorg

Fritidshemmet kompletterar utbildningen i förskoleklassen och grundskolan genom att arbeta mot målen i läroplanen för fritidshem samt syfta till att ge eleverna en meningsfull fritid.

6.2.3 Elevhälsa och särskild undervisning

Elevhälsa

På varje skola finns skolsköterska, skolkurator/socialpedagog och skolpsykolog. De tre professionerna ingår, tillsammans med lokal specialpedagog, i skolans elevhälsoteam som leds av rektor. Skolläkare är också knuten till den centrala elevhälsan. Elevhälsans uppdrag är att främst vara förebyggande och hälsofrämjande, de ska stödja elevers utveckling mot läroplanernas mål.

Särskola

Grundsärskola bedrivs på två enheter i kommunen, en för de yngre eleverna och en för de äldre där även träningsskolan är belägen. Elever går även grupp- och individintegrerade på olika enheter i grundskolan. Elever som läser i gymnasiesärskolan har sin undervisning i grannkommuner då Ale kommun inte bedriver egen gymnasiesärskola.

Gymnasium

Verksamheten för åldersgruppen 16-20 år består av gymnasieskola, gymnasiesärskola och det kommunala aktivitetsansvaret. Ale gymnasium finns i nya lokaler i Älvängen. Skolan erbjuder introduktionsprogrammen individuellt alternativ och språkintröskning. Kommunen har enligt skollagen ett aktivitetsansvar för ungdomar som inte går i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och som inte fyllt 20 år. Aktivitetsansvaret innebär till skillnad från tidigare informationsansvar att kommunen också har ett motivationsskapande uppdrag.

Modersmål och studiehandledning

För elever i grundskolan som har ett annat modersmål än svenska organiseras och genomförs undervisning i modersmål.

Studiehandledning på modersmålet finns för de elever som har behov av stöd på sitt modersmål för att kunna tillgodogöra sig undervisningen i skolans olika ämnen.

6.2.4 Utveckling

Utvecklingsenheten består av centralt placerade specialister med olika inriktning t ex IKT-utvecklare, VFU-samarbetsledare, samt förskolans specialpedagoger. Enheten arbetar utifrån skolans och förskolans behov med stödjande och utvecklande insatser samt kompetensutveckling både på organisations-, grupp- och individnivå. Sedan 2017 innefattas också skolbiblioteksverksamheten i utvecklingsenheten.

6.2.5 Vuxenutbildning och SFI

Den kommunala vuxenutbildningen är en viktig funktion i arbetet med måluppfyllelse kopplat till målen "Tillväxt" och "Sysselsättning för alla". Ansvaret består idag av den kommunala vuxenutbildningen med uppdrags- och påbyggnadsutbildningar, utbildning i svenska för invandrare (SFI) och särskild utbildning för vuxna (sär vux).

Inom ramen för detta ansvar är det också viktigt att peka på samverkansbehovet med sektor ATO.

7 Ekonomisk sammanfattning

Utbildningsnämnden har för 2018 fått ökad ram med 43,8 mkr i jämförelse från föregående år. Fördelningen bygger på de behov och kostnadsökningar som respektive verksamhetsområde har och har utgått från att alla verksamheters förhållande till nationella jämförelsetal. Nämnden kommer ha en utvecklingsreserv på 8 mkr vilket inte fanns under 2017. De interkommunala platserna inom hela sektorn prognostiseras öka med 11 mkr med höjt index och volymökningar. Lokalkostnader ökar under 2018 med 7 mkr på både grundskola och förskola. Att bland annat Maden tas i drift och en ny paviljong på Nolskolan skapar högre fasta kostnader. Att PO ökar inför 2018 medför högre kostnader på 2,7 mkr vilket är en kostnadspost som är svårt att påverka.

På respektive verksamhetsområde har det kompenseras för de ökade målgrupperna och även hänsyn tagits till de beräknade minskade intäkterna från migrationsverket. Stödfunktionen Modersmål har förstärkts med 1 mkr till sin nuvarande ram för att möta det ökade behovet av stöd. Nämnden har inför 2018 jobbat med att anpassa nuvarande organisation till en där kostnadsnivå ska vara i balans vilket får påverka intäktssidan då det blir svårt att uppnå de mål som finns för att ansöka om bland annat lågstadiesatsningen och mindre barngrupper.

Under 2018 kommer ett intensivt arbete pågå i syfte att hitta nya effektiviseringar samt utveckla ekonomistyrningen.

7.1 Ekonomisk sammanställning

Besluts/verksamhetsområden	2017		2018		
	Prognos	Budget	Budget kostnader	Budget intäkter	Total budget
Utvecklingsreserv			8 000		8 000
Ledning & nämnd	26 955	27 647	30 465	2 531	27 934
Elevhälsa, särskola, modersmål	52 028	50 713	55 164	411	54 753
Förskola	195 177	196 284	234 584	28 978	205 606
Grundskola	370 802	360 777	407 015	32 149	374 866
Gymnasieskola	124 416	124 569	135 046	4 270	130 776
Komvux	12 353	11 097	15 197	2 991	12 206
Välkomsten	4 000		961	200	761
Totalt	785 731	771 087	886 432	71 530	814 902

7.2 Investeringar

Investeringar belopp i tkr	Prognos 2017	Budget 2017	Budget 2018
Upprustning skolgårdar	500,00	900,00	900,00
Ny ombyggn skolor o fskl	13 140,00	52 400,00	124 000,00
Arb.miljöåtg skolor,fskl	100,00	300,00	300,00
Mindre anpassningar skolo	1 000,00	3 000,00	3 000,00
Investering förskola	2 000,00	2 000,00	0,00
Reinvest skolor/förskolor	1 000,00	5 000,00	5 000,00
Invent ny/omb skola/fskl	4 000,00	10 000,00	0,00
Totalt	21 740,00	73 600,00	133 200,00

8 Personal

Bemanningen i skolor och förskolor anpassades under 2017 till en något lägre personaltäthet i genomsnitt, inom ramen för kommunens tillväxtbudget. För de enheter som har anpassningar kvar att göra för att komma i nivå med barn- och elevpeng kommer det arbetet att fortgå. Enligt prognos kommer 2017 års personalnyckeltal att visa på en något lägre bemanning än rikets genomsnitt för både förskola och grundskola, vilken kommer att utgöra den fortsatta nivån för 2018. Verksamheterna har startat ett arbete med att tydligare följa och styra på personalnyckeltal. Det kommer bland annat att leda till en tydligare dialog i alla led kring personalresurser.

Det krävs strategiska åtgärder för att säkerställa en god bemanning och erbjuda en attraktiv arbetsplats med fokus på kvalitet och det pedagogiska uppdraget. Det arbetet kommer att pågå på flera plan för både förskola och skola under 2018 och innefattar bland annat kompetensförsörjning och arbetstidsorganisation.

Bemanningsituationen i förskolan under hösten 2017 med både brist på vikarier och ytterligare personalbrist föranleder åtgärder på en mer strategisk nivå. Bland annat tar verksamheten ansvar för mer av den tid som behöver tillsättas av vikarier och ett stort antal visstidsanställda kommer att tillsvidareanställas i syfte att säkra en god arbetssituation.

9 Fastställersedatum